

UNJR, AMR, AJADO si APR solicita Ministrului Justiției si CSM sa ia urgent masurile necesare pentru gestionarea pandemiei de COVID-19 ce afectează grav instanțele de judecată si pachetele

UNJR, AMR, AJADO si APR solicită Consiliului Superior al Magistraturii și Ministerului Justiției să adopte de urgență o strategie comună si unitara de combatere a efectului pandemiei de Covid-19 în instanțe și parchete și să ia toate măsurile necesare pentru a ajuta instanțele și parchetele în această perioadă, în condițiile creșterii accentuate a riscului de contaminare. Subliniem că unele instanțe se află deja în situații limită din cauza lipsei de personal, ca urmare a îmbolnăvirilor **si a contactelor directe cu persoanele îmbolnăvite, ceea ce a determinat măsuri de izolare și carantinare.**

În prezent nu există un cadrul legal special, care să permită adoptarea unor măsuri procedurale derogatorii de la dreptul comun pe perioada crizei sanitare generate de pandemia COV-19. De asemenea, până în prezent nu a fost adoptată o strategie unitară la nivelul sistemului judiciar, de combatere a efectelor pandemiei în instanțe și parchete, **acestea** fiind nevoite sa se descurce pe cont propriu.

Măsurile luate de instanțe și parchete au fost diferite și au depins nu doar de abilitățile manageriale ale conducătorilor lor, ci și de factori externi, precum creșterea procentului de infectare a populației, volumul de activitate, resursele umane disponibile, condițiile de muncă sau gradul de implicare și disponibilitatea **din partea altor instituții ale statului cu competențe precise**, în special al Direcției de Sănătate Publică.

Reamintim că, după starea de urgență, toate dosarele suspendate pe o perioadă de 2 luni au fost repuse pe rol, adăugându-se celor înregistrate în aceeași perioadă și celor generate de măsurile luate de autorități în pandemie. Ca atare, volumul de muncă a crescut, fiind mai mare decât cel normal, iar acesta trebuie gestionat, în lipsa oricăror derogări, ca și cum situația de fapt ar fi una normală.

Din păcate, însă, situația nu este deloc una normală, ci una excepțională, ce se agravează de la o zi la alta, iar atitudinea de ignorare a acesteia, atât de către Consiliul Superior al Magistraturii, cât și de către Ministerul Justiției, este intolerabilă, **lasand intreaga povara a realității pandemiei si intreaga responsabilitate la nivelul instantelor si parchetelor, al conducerilor acestora, al judecatorilor, procurorilor, grefierilor, personalului in general.**

Prin susținerea unei strategii de tipul *“fiecare pe cont propriu”*, Consiliul Superior al Magistraturii și Ministerul Justiției s-au derobat de responsabilitățile ce le revin, afectând în acest mod nu doar

buna desfășurare a activității în instanțe și parchete, ci și dreptul de acces la justiție în condiții de egalitate și de siguranță, al miilor de cetățeni citați în fiecare zi la instanțe și parchete.

În lipsa oricărui cadru administrativ și legal specific situației și în condițiile în care numărul îmbolnăvirilor judecătorilor, procurorilor, personalului auxiliar și conex, **funcționarilor publici** crește de la o zi la alta, fiecare instanță **sau parchet** ia măsurile pe care le consideră potrivite, **în limita posibilităților concrete de care dispune în situația dată**, creând, însă, în acest mod, instabilitate, incertitudine și lipsa egalității în fața legii.

Astfel, unele instanțe au anunțat deja suspendarea judecării cauzelor cu excepția celor urgente, **în** alte instanțe se preschimbă termene sau se acordă termene lungi de judecată ori, dimpotrivă, **se** gestionează în continuare ședințe cu zeci pe dosare pe **fiecare** termen.

Instanțele și parchetele mici sunt în mod deosebit afectate, deoarece îmbolnăvirea personalului, și așa în număr **redus**, pune în pericol pur și simplu posibilitatea de funcționare a acestora.

De asemenea, lipsa unui protocol între Ministerul Justiției și Direcția de Sănătate Publică privind anchetele epidemiologice și strategia de testare în instanțe și parchete a permis ca această din urmă instituție să coopereze sau nu cu instanțele după bunul plac al conducătorilor locali. Edificatoare în acest sens este situația de la Tribunalul Bacău, unde reacția tardivă și ineficientă a reprezentanților DSP a mărit riscul contaminării personalului din instanță.¹

Efectele pandemiei afectează atât personalul din justiție, **cât** și pe cei care au contact cu aceștia – judecători, procurori, grefieri, personal auxiliar, **conex, funcționari publici**, cetățeni – fiind, așadar, imperativă dezvoltarea unei strategii comune care să cuprindă cadrul de acțiune și liniile directe pentru măsurile specifice la nivel local.

În consecință, asociațiile semnatare solicită Consiliului Superior al Magistraturii și Ministerului Justiției să adopte de urgență o strategie comună de combatere a efectului pandemiei de Covid-19 în instanțe și parchete, să aibă un dialog constant cu instanțele și parchetele pe această temă și să ia toate măsurile necesare pentru a le ajuta, unele dintre acestea fiind deja în situații limită. În același timp, asociațiile semnatare își exprimă întreaga disponibilitate de a sprijini în orice mod posibil toate eforturile în acest sens.

Subliniem, o dată în plus, că solicitările noastre sunt îndreptățite, atât din perspectiva dreptului la sănătate al personalului instanțelor și parchetelor, al cetățenilor ce se prezintă la sediile acestora, cât și din perspectiva necesității de respectare a principiilor pe care trebuie să se fundamenteze organizarea judiciară.

¹ <https://www.desteptarea.ro/razboi-intre-tribunal-si-dsp/>

Solicitările noastre sunt îndreptățite și prin raportare la documentul OSCE – ODIHR (Office for Democratic Institutions and Human Rights) emis în luna octombrie 2020, "Funcționarea instanțelor în perioada pandemiei cu Covid-19"². În "checklist" se include recomandarea ca autoritățile judiciare superioare și conducerile instanțelor să emită îndrumări pentru a sprijini judecătorii în stabilirea modului de gestionare a răspunsurilor la pandemie. Or, rolul acestor îndrumări – desigur, de natură administrativă – nu poate fi atins, în sensul avut în vedere în document, în condițiile în care fiecare instanță este lăsată să de descurce pe cont propriu.

Concluzia se impune cu atât mai mult cu cât OSCE – ODIHR recomandă ca sistemul judiciar să identifice modalități de a împărtăși practicile care răspund situației create de pandemie, între instanțe diferite și între regiuni diferite ale țării, precum și necesitatea ca „organul” ce ia decizii privind urgența să fie stabilit în prealabil pentru a preveni orice inconsecvență. Adică, perspectiva unitară pe care o solicităm.

De asemenea, documentul punctează necesitatea existenței clarității asupra entităților cărora le revine responsabilitatea de a stabili protocoalele de sănătate și siguranță, de a identifica riscurile și de a pune în aplicare măsurile.

² <https://www.osce.org/odihr/469170>